

Mistanke om stofmisbrug

Flintegården er en døgninstitution for unge mellem 14-22 år med psykiatriske diagnoser, misbrugsproblematikker og udadreagerende og/eller selvskadende adfærd. På institutionen anvender man rusmiddeltest, som et led i misbrugsbehandlingen.

Amalie er en 16 årig pige, der har været anbragt i 3 måneder. Gennem de seneste år har konfliktniveauet i familien været tiltagende højt, og Amalie har haft svært ved at passe sin skolegang. Det seneste år har Amalie haft et forbrug af forskellige euforiserende stoffer; kokain har været det fortrukne valg. I forbindelse med anbringelsen på Flintegården har Amalie givet et samtykke til anvendelse af rusmiddeltest, da hun er motiveret for at komme ud af sit misbrug.

Det er anden gang, at Amalie har været hjemme på weekend. Søndag eftermiddag inden Amalie er tilbage ringer Amalies mor og fortæller, at Amalie har været ude hele lørdag nat og kom hjem kl. 5 om morgenen og var opkørt og med store pupiller. Moren fortæller, at hun forsøgte at tale med Amalie og finde ud af, hvad der var foregået, men det endte i et stort skænderi, hvor moren til sidst gav op. Hun tror, at Amalie har taget stoffer.

Da personalet tager imod Amalie senere på eftermiddagen, opfører hun sig atypisk i forhold til sin normale adfærd. Hun er mere irriteret og nedtrykt og går direkte ind på sit værelse.

Rikke, som er kontaktpædagog, opsøger Amalie på værelset efter en halv times tid for at snakke med hende om weekenden. Amalie er imidlertid meget afvisende og vil ikke fortælle, hvad hun har lavet eller hvem hun har været sammen med, og siger, at hun gerne vil være alene, så hvis Rikke vil skride, vil det være fint.

Rikke drøfter situationen med en kollega, og de beslutter, at de vil have Amalie til at afgive en rusmiddeltest. Rikke går ind til Amalie og fortæller, at hun har talt med moderen og at hun tror, at Amalie har taget stoffer i weekenden. Hun henviser til deres aftale om at få taget en test, og at det jo er for Amalies egen skyld. Amalie bliver vred og føler sig mistænkeliggjort og nægter at medvirke.

Rikke forsøger at overtale Amalie på forskellige måder, men Amalie nægter fortsat.

Spørgsmål til diskussion og refleksion

Hvordan fortolker I situationen og konflikten?

- Set fra barnets perspektiv?
- Set fra pædagogens perspektiver?
- Set som udenforstående?

Hvilke pædagogiske og lovgivningsmæssige forpligtelser og muligheder kan der være i den pågældende situation?

- Hvilke hensyn må der tages ved de lovbestemmelser, som I overvejer?
- Hvad er det mindst indgribende indgreb over for barnet eller den unge?

Hvilke pædagogiske tiltag kunne være iværksat for at undgå, at situationen blev tilspidset?

Er der risikomomenter og hensyn, der skal tages i betragtning?

- I forhold til barnet?
- I forhold til pædagogen?
- I forhold til andre børn og unge på stedet?
- I forhold til pædagogikken på institutionen?

Kender I til situationer fra jeres arbejde, som har fællestræk med den viste?

- Hvilke?
- Hvordan blev de håndteret?

Er der andre relevante handlemuligheder, end de angivne – hvilke, hvordan, hvorfor?

Hvordan kan/bør der følges op på situationen og problemstillingerne

Kommentarer til cases

Pædagogiske kommentarer:

Amalie har givet udtryk for, at hun er motiveret for, at komme ud af sit misbrug, men har sandsynligvis ikke kunne styre sin trang derhjemme i weekenden. Det kan der være mange gode grunde til. Rikke har i mødet med Amalie primært fokus på opgaven: At finde ud af hvad der er sket i weekenden/om Amalie har taget stoffer eller ej. Dernæst, at få Amalie til at tage en rusmiddeltest. Idet pædagogen mislykkes med det første, er der ikke stor sandsynlighed for, at Amalie vil samarbejde omkring det sidste(testen). Rikke kunne med fordel have mere fokus på en anerkendende kontakt med Amalie. Du er ok-jeg er ok. Tage udgangspunkt i , hvordan Amalie har det i situationen, og hjælpe Amalie med at eksternalisere misbruget, ved at tale om det, som noget der ligger udenfor hende selv og som de er fælles om, at bekæmpe. På den måde kan hun måske motivere Amalie til, at reflektere over hvad misbruget handler om? Hvad det får hende til at gøre? At det fx får hende til at lukke af for andre, lyve, føle skam osv. Det afgørende er ikke, at Amalie tager testen, men at det på længere sigt lykkes, at give hende en forståelse for, at det er stofferne der er "fjenden" og ikke pædagerne.

Juridiske kommentarer:

Amalie har givet generelt samtykke, som er en betingelse for at kunne anvende rusmiddeltest, jf. § 5, stk. 1. Da Amalie er 16 år, kræves der ikke et generelt samtykke fra forældremyndighedsindehaver.

Det er også en betingelse, at den unge i situationen medvirker frivilligt til aflæggelsen af rusmiddeltest. Derfor kan der ikke ske testning af Amalie, hvis hun ikke ønsker at medvirke. Kontaktpædagogen forsøger at overtale Amalie til at aflægge testen. Det er i orden at tale med Amalie og ved en pædagogisk indsats forsøge at overbevise hende om, at det vil være hensigtsmæssigt, at hun medvirker. Personalet må ikke presse eller tvinge hende til at medvirke.